

Marian Augustyński był członkiem Konfederacji Polski Niepodległej oraz działaczem Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w Kopalni Węgla Kamiennego „Borynia” w Jastrzębiu-Zdroju. Po wprowadzeniu stanu wojennego uczestniczył strajku okupacyjnym w zakładzie pracy, a po jego zakończeniu włączył się w organizowanie pomocy osobom internowanym i aresztowanym. Od 1982 r. prowadził podziemną działalność w strukturach KPN. Był organizatorem demonstracji w stanie wojennym, prowadził też kolportaż ulotek. Od 1984 r. działał w podziemnej strukturze Jastrzębskiej Delegatury NSZZ „Solidarność”. W sierpniu 1988 r. pełnił rolę łącznika pomiędzy Zakładowym Komitetem Strajkowym w KWK „Borynia” a Międzyzakładowym Komitetem Strajkowym w KWK „Manifest Lipcowy” w Jastrzębiu-Zdroju.

Józef Bajer był działaczem Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w Kopalni Węgla Kamiennego „Julian” w Piekarach Śląskich. Był uczestnikiem strajków w zakładzie pracy: w sierpniu 1980 r. oraz po wprowadzeniu stanu wojennego w grudniu 1981 r. Po zakończeniu strajku kontynuował do 1989 r. działalność związkową w tajnych strukturach NSZZ „Solidarność” na kopalni, organizując pomoc osobom represjonowanym i internowanym oraz ich rodzinom.

Bogdan Białowas w latach 1981–1989 należał do NSZZ „Solidarność” przy KWK „Lenin” w Mysłowicach; w dniach od 29 VIII do 3 IX 1980 r. brał tam czynny udział w strajku. Wszedł w skład Tymczasowej Komisji Robotniczej NSZZ „S”, którą powołano w tej kopalni we wrześniu 1980 r. 14 XII 1981 r. podjął próbę zorganizowania strajku pod ziemią w szybie wentylacyjnym „Wacław” blokując pracę maszyn górniczych, jednak wobec braku poparcia ze strony pracujących na zmianie górników strajk przerwano. W związku z zaistniałą sytuacją Pan Bogdan Białowas został przewieziony do siedziby komendy MO w Mysłowicach i tam przesłuchany. W latach 1983–1989 angażował się w działalność Duszpasterstwa Ludzi Pracy przy kościele Mariackim w Mysłowicach oraz przy parafii św. Jana Chrzyciela w Tychach. W 1984 r. nawiązał współpracę z Międzyzakładową Komisją Koordynacyjną NSZZ „S” Zagłębia Dąbrowskiego, w ramach której pozyskiwano do kolportażu prasę podziemną lokalnych struktur związkowych, tj.: „CIOS”, „Wytrwamy i Zwycięzimy”, „Zagłębiak” oraz „Zrąb”. W roku 1988 uczestniczył w reaktywacji i powołaniu Tymczasowej Komisji Zakładowej NSZZ „S” w KWK „Lenin” w Mysłowicach, następnie jej rejestracji przez Regionalną Komisję Wykonawczą NSZZ „S” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego. Był delegatem na II Zjazd „Solidarności” Śląsko-Dąbrowskiej, który odbył się w dniach od 26 do 28 II 1989 r. w Ustroniu. Przed wyborami z 4 VI 1989 r. Pan Bogdan Białowas aktywnie uczestniczył w Tychach i Mysłowicach w działalności Komitetów Obywatelskich „S”, których zadaniem było kierowanie lokalną kampanią wyborczą.

Stanisław Czarnota w listopadzie 1980 r. został wybrany przewodniczącym ZKZ NSZZ „Solidarność” przy KWK „Jaworzno”. Był organizatorem masówek i strajków ostrzegawczych na terenie zakładu pracy. W marcu 1981 r. Pan Stanisław Czarnota utworzył Międzyzakładowy Komitet Strajkowy z udziałem zakładów z terenu Jaworzna z siedzibą w Kopalni Węgla Kamiennego „Jaworzno”. Był również delegatem na I Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” w Gdańsku. W dniu 13 XII 1981 r. internowany, początkowo w Zakładzie Karnym w Strzelcach Opolskich, a następnie przeniesiony do Ośrodka Odosobnienia w Uhercach, Załężu i Nowym Łupkowie. Z internowania został zwolniony 13

XII 1982 r. Po zwolnieniu podjął pracę na KWK „Jaworzno” na swym poprzednim stanowisku.

Barbara Danecka prowadziła zagrożoną odpowiedzialnością karną i represjami działalność na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości i suwerenności oraz respektowania praw człowieka. W latach 1982–1988 należała do Komitetu Obrony „Solidarności”. Zajmowała się drukiem i kolportażem nielegalnych ulotek. Udostępniała swoje mieszkanie na spotkania działaczy podziemnej „Solidarności” oraz zapewniała noclegi czołowym działaczom opozycyjnym, m.in. Annie Walentynowicz i Andrzejowi Gwieździe. W okresie bojkotu radia i telewizji przez środowiska twórcze w mieszkaniu Pani Barbary Daneckiej odbywały się próby i przedstawienia tzw. teatrów domowych.

Wojciech Szczepan Hajduk w latach 1986–1989 był aktywnym działaczem podziemnych struktur Niezależnego Zrzeszenia Studentów na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Działal w grupie współpracującej z podziemnymi strukturami NSZZ „Solidarność”, „Solidarnością Walczącą” oraz Konfederacją Polski Niepodległej. Uczestniczył w akcjach malowania napisów na murach, brał udział w druku i kolportażu ulotek oraz przechowywaniu powielaczy. Organizował i uczestniczył w protestach i strajkach na uczelni oraz manifestacjach na terenie Katowic. Od 1988 r. Pan Wojciech Hajduk pełnił funkcję przewodniczącego NZS na Wydziale Prawa i Administracji UŚ. Współtworzył statut NZS na UŚ oraz podejmował działania zmierzające do legalizacji tej organizacji.

Zbigniew Helbin był działaczem Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w Kopalni Węgla Kamiennego „Niwka-Modrzejów” w Sosnowcu. W latach 1984–1989 jako działacz Międzyzakładowej Komisji Koordynacyjnej NSZZ „Solidarność” Zagłębia Dąbrowskiego, a później Delegatury NSZZ „Solidarność” Zagłębia Dąbrowskiego prowadził działalność niepodległościową, mającą na celu m.in. nawiązywanie kontaktów z zakładami pracy chcącymi wstąpić w struktury opozycyjne, zbieranie informacji o represjach wobec działaczy opozycyjnych czy prowadzenie kolportażu wydawnictw opozycyjnych.

Tomasz Janikowski jako student III roku Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach brał aktywny udział w strajku na terenie Huty „Baildon” w Katowicach. Był członkiem Niezależnego Zrzeszenia Studentów UŚ, uczestniczył również w strajkach studenckich. Został internowany decyzją z dnia 18 XII 1981 r. i umieszczony w ośrodkach odosobnienia w Zabrze-Zaborzu oraz Uhercach. Zwolniony z internowania w dniu 12 VI 1982 r. W okresie od 1982 do 1986 r. został objęty inwigilacją w ramach Kwestionariusza Ewidencyjnego krypt. „Strajkujący”.

Andrzej Jędras jako student Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach wraz z Wojciechem Szaramą, Wojciechem Michalewiczem oraz kilkoma innymi studentami zainicjował utworzenie niezależnej organizacji studenckiej w postaci Niezależnego Zrzeszenia Studentów (NZS) na swoim wydziale. Był w grupie założycielskiej NZS-u (od października 1980 r.) i jego aktywnym członkiem w latach 1982–1984. Brał udział w strajku okupacyjnym na uczelni w listopadzie 1981 r., a po wprowadzeniu stanu wojennego kontynuował działalność w ramach „podziemnego” NZS-u. W tym czasie organizował grupy

oporu studentów na terenie Bytomia, kolportował wydawnictwa z tzw. drugiego obiegu, organizował i uczestniczył w nielegalnych akcjach protestacyjnych przy KWK „Wujek” oraz rektoracie uczelni (maj 1982 r.). Był zaangażowany w organizację pomocy rodzinom osób internowanych.

Witold Korona w latach 1985–1989 działał w podziemnych strukturach Niezależnego Zrzeszenia Studentów oraz NSZZ „Solidarność”. Zajmował się kolportażem nielegalnej literatury. W lutym 1987 r. został zatrzymany na dworcu w Warszawie; miał wtedy przy sobie maszynopis nielegalnego wydawnictwa. Po zatrzymaniu przeprowadzono w jego mieszkaniu przeszukanie, podczas którego znaleziono wydawnictwa bezdebitowe, kasety, ulotki i znaczki „Solidarności”. Sprawę skierowano do kolegium, które orzekło karę grzywny w wysokości 50 tys. zł. W maju 1987 r. Rzecznik ds. Studentów wszczął postępowanie wyjaśniające w związku z nałożoną na Pana Witolda Koronę karą grzywny i ciężącymi na nim zarzutami. Ostatecznie Pan Witold Korona został skreślony z listy studentów.

Dariusz Kowalczyk w latach 1981–1989 był aktywnym działaczem Niezależnego Zrzeszenia Studentów Akademii Górniczo-Hutniczej i Politechniki Śląskiej. Zrzeszenie domagało się m.in. przestrzegania praw człowieka i podstawowych swobód politycznych w kraju oraz demokratyzacji życia akademickiego, szanowania polskich tradycji niepodległościowych i patriotycznych, a nadrzędnym celem organizacji było zapewnienie jej niezależności od władz państwowych. Od 1982 r. do 1988 r. Pan Dariusz Kowalczyk uczestniczył w kolportowaniu i produkcji pism oraz ulotek sygnowanych przez Konfederację Solidarności Walczącej w Kielcach. Brał udział w akcjach plakatowania miasta.

Józef Kowalski w 1982 r. współorganizował Tajną Komisję Zakładową w Dąbrowskich Zakładach Naprawczych Przemysłu Węglowego. Ponadto był współorganizatorem Międzyzakładowej Komisji Koordynacyjnej Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” Zagłębia Dąbrowskiego, a później Delegatury NSZZ „Solidarność” Zagłębia Dąbrowskiego. W latach 1983–1989 był kolporterem gazet i książek opozycyjnych. W tym okresie zajmował się również konserwacją i naprawą sprzętu poligraficznego.

Piotr Mielnicki w latach 1983–1987 był działaczem Niezależnego Zrzeszenia Studentów na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego. Kolportował wydawnictwa bezdebitowe, był współorganizatorem spotkań i wykładów „podziemnego uniwersytetu”. W 1982 r. został zatrzymany przez milicję za składanie kwiatów pod KWK „Wujek”. Ze względu na działalność opozycyjną w latach 1985–1988 był kontrolowany operacyjnie przez Służbę Bezpieczeństwa.

Stefan Mizera jako działacz NSZZ „Solidarność” od października 1980 r. był członkiem Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Żywieckiej Fabryce Sprzętu Szpitalnego „Famed” w Żywcu. Po wprowadzeniu stanu wojennego był zaangażowany w kolportaż pism podziemnych „Drzazga” i „Halny”, które rozprowadzał na terenie zakładu pracy oraz Zakładów Papierniczych „Solali” w Żywcu. Kolportażem zajmował się do 1989 r. W obliczu

zmian ustrojowych i wznowienia jawnej działalności „Solidarności” Pan Mizera należał do grupy, która w 1989 r. zainicjowała legalizację NSZZ „Solidarność” w „Famedzie”.

Marian Molski w okresie od grudnia 1981 r. do 1988 r. prowadził zagrożoną odpowiedzialnością karną lub represjami działalność na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości i suwerenności oraz respektowania praw człowieka. Brał udział w strajkach w KWK „Manifest Lipcowy” w 1980 r., w grudniu 1981 r. i sierpniu 1988 r. W miejscu pracy w okresie od wprowadzenia stanu wojennego do 1983 r. działał w nielegalnym wówczas NSZZ „Solidarność”. Aktywnie pomagał rodzinom internowanych i prześladowanych, zbierając na ich rzecz środki pieniężne. Ponadto Pan Marian Molski zajmował się kolportażem czasopism takich jak „Ość”, „RIS” czy „Manifest”, które dostarczał zarówno załodze kopalni, jak również mieszkańcom Jastrzębia-Zdroju.

Bernard Niemiec aktywnie działał w strukturach NSZZ „Solidarność” w KWK „Halemba” w Rudzie Śląskiej. Jako pracownik kopalni należał do inspiratorów strajku zorganizowanego w dniach 2–3 IX 1980 r. w geście poparcia dla protestujących stoczniovców. Po ogłoszeniu stanu wojennego brał czynny udział w strajku, który rozpoczął się w dniu 13 XII 1981 r. Organizował pomoc dla internowanych i represjonowanych działaczy. W latach 1983–1988 udzielał się w inicjatywach obywatelskich Ruch Społeczny Ku Miłości oraz Społeczny Fundusz Pomocy Pracowniczej. Od 1983 do 1989 r. Pan Bernard Niemiec angażował się w działalność Duszpasterstwa Ludzi Pracy w parafii pw. Matki Bożej Różańcowej w Rudzie Śląskiej. W latach 1985–1988 r. należał do Tajnej Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w KWK „Halemba”, która działała w ramach tegoż Duszpasterstwa. W styczniu 1989 r. był jednym z sygnatariuszy wniosku do Sądu Wojewódzkiego w Katowicach o rejestrację Tymczasowej Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w KWK „Halemba”. Po reaktywacji Związku pełnił funkcję zastępcy przewodniczącego Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w tej kopalni.

Janina Nowakowska w okresie od 1982 r. do 4 VI 1989 r. prowadziła w ramach zorganizowanych struktur zagrożoną odpowiedzialnością karną działalność na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości. Od 1980 r. była członkiem NSZZ „Solidarność” w KWK „XXX-lecie PRL” w Jastrzębiu-Zdroju, a w grudniu 1981 r. uczestniczyła w strajku w tej kopalni. W latach 1982–1983 r. przy parafii Najświętszej Marii Panny Matki Kościoła w Jastrzębiu-Zdroju współorganizowała pomoc dla rodzin osób internowanych i aresztowanych, zbierając na ich rzecz środki finansowe i kartki żywnościowe. Od 1983 r. działała w strukturach podziemnej Delegatury Jastrzębskiej RKW Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ „Solidarność” w Grupie Oporu Społecznego, wykonując działania obejmujące swym zakresem kolportaż m.in. takich wydawnictw jak: „OŚĆ”, „RIS”, „Tygodnik Mazowsze”, „Biuletyn Dolnośląski”. Pani Janina Nowakowska uczestniczyła też w demonstracjach i pielgrzymkach świata pracy na Jasną Górę, a także brała udział w strajku w sierpniu 1988 r.

Zbigniew Ociepa w latach 1980–1989 należał do NSZZ „Solidarność” przy KWK „Moszczenica” w Jastrzębiu-Zdroju. Brał czynny udział w strajkach w tej kopalni w dniach od 28 VIII do 3 IX 1980 r., następnie po wprowadzeniu stanu wojennego, od 13 do 15 XII 1981 r. oraz w sierpniu 1988 r. Podczas protestu na przełomie lipca i sierpnia 1980 r. wchodził w skład straży strajkowej, a w czasie strajku w grudniu 1981 r. organizował na

polecenie Komitetu Strajkowego zbiórkę pieniędzy i pomoc dla aresztowanych i internowanych. Po 1981 r. uczestniczył w działaniach podziemnych struktur NSZZ „Solidarność” na terenie Jastrzębia-Zdroju, a także rozpowszechniał nielegalne wydawnictwa na terenie kopalni „Moszczenica”. Przed wyborami do Sejmu i Senatu z 4 VI 1989 r. Pan Zbigniew Ociepa był zaangażowany w działalność Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” w Jastrzębiu-Zdroju, którego zadaniem było kierowanie lokalną kampanią wyborczą.

Adam Oziwicz po wprowadzeniu stanu wojennego był aktywnym działaczem zdelegalizowanego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w Kopalni Węgla Kamiennego „Manifest Lipcowy” w Jastrzębiu-Zdroju. Od maja 1982 r. brał udział w produkcji i kolportażu niepodległościowego „Kuriera Wojennego”, który tworzony był m.in. w jego mieszkaniu. W dniu 21 XII 1982 r. został zatrzymany, a 22 XII 1982 r. postanowieniem Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Gliwicach tymczasowo aresztowany. Przebywał w Areszcie Śledczym w Katowicach. W dniu 21 IV 1983 r. Sąd Śląskiego Okręgu Wojskowego we Wrocławiu na sesji wyjazdowej w Katowicach skazał Pana Adama Oziwicza na karę roku pozbawienia wolności w zawieszeniu na cztery lata, jednocześnie zaliczając mu na poczet kary okres tymczasowego aresztowania od 22 XII 1982 r. do 31 III 1983 r. oraz od 11 do 22 IV 1983 r.

Piotr Paliński był członkiem Niezależnego Zrzeszenia Studentów na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach oraz akademickiej organizacji Konfederacji Polski Niepodległej w okresie od 1988 r. do 1989 r. Brał udział m.in. w akcjach plakowania i kolportażu ulotek o treści antykomunistycznej. W październiku 1988 r. uczestniczył w ujawnieniu podziemnych struktur NZS UŚ oraz akcji informacyjnej NZS-u, pełniąc wraz z innymi osobami dyżury w punkcie informacyjnym na terenie WNS UŚ. Pan Piotr Paliński dokumentował działania organizacji antykomunistycznych i służb komunistycznego aparatu represji z lat 1988–1989 r., utrwalając je na fotografiach. Brał udział w wydarzeniach pod katedrą Chrystusa Króla w Katowicach w dniu 11 XI 1988 r., kiedy po zakończeniu nabożeństwa grupa działaczy została zaatakowana przez SB oraz MO. W 1988 r. uczestniczył i robił zdjęcia podczas mszy w intencji górników, ofiar pacyfikacji KWK „Wujek” oraz przemarszu pod krzyż przy kopalni. Jest również autorem zdjęć przedstawiających protest Adama Słomki w styczniu 1989 r. na pl. Szewczyka w Katowicach. Pan Piotr Paliński został wówczas zatrzymany w celu przesłuchania, a zarekwirowany przez funkcjonariuszy sprzęt fotograficzny został mu zwrócony po kilku dniach. W maju 1989 r. uczestniczył w akcji zbierania głosów i wiecach wyborczych kandydata Piotra Matusiaka z KPN w Sosnowcu, dokumentując również te wydarzenia.

Jarosław Piotrowski w okresie od 1987 r. do 1990 r. był działaczem Niezależnego Zrzeszenia Studentów Politechniki Śląskiej w Rybniku i Gliwicach, a od grudnia 1986 r. uczestniczył w działalności podziemnej. W 1987 r. uruchomił w filii PŚ w Rybniku niezależny kanał kolportażu wydawnictw podziemnych, które były drukowane i sprowadzane z Krakowa, Warszawy i Katowic. W 1988 r. uczestniczył w reaktywacji NZS PŚ, był członkiem Tymczasowego Zarządu, odpowiedzialnym za kolportaż oraz dystrybucję wydawnictw bezdebitowych. Brał udział i współorganizował wiele akcji protestacyjnych na PŚ. Pan Jarosław Piotrowski był również delegatem na IV Nadzwyczajny Krajowy Zjazd NZS we Wrocławiu i Gdańsku. Na początku 1989 r. wszedł z ramienia NZS w skład Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” w Rybniku, w ramach którego organizował akcje ulotkowe i plakatowe promujące kandydatów na posłów i senatorów.

Jan Siwy był zatrudniony w KWK „Julian” w Piekarach Śląskich, gdzie w 1980 r. i w grudniu 1981 r. brał udział w strajkach. W okresie stanu wojennego w ramach zorganizowanych struktur prowadził zagrożoną odpowiedzialnością karną działalność na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości i suwerenności. Pan Jan Siwy był członkiem Duszpasterstwa Ludzi Pracy, działającego przy bazylice w Piekarach Śląskich, w ramach którego odbywały się konspiracyjne spotkania lokalnych działaczy NSZZ „Solidarność”. Angażował się też w organizację pomocy osobom internowanym oraz ich rodzinom, drukował i kolportował ulotki i wydawnictwa o treści antykomunistycznej. Był uczestnikiem patriotycznych pielgrzymek świata pracy na Jasną Górę oraz spotkań działaczy opozycji antykomunistycznej w kościele św. Stanisława Kostki w Warszawie. W 1989 r. został członkiem Komitetu Obywatelskiego w Piekarach Śląskich.

Ryszard Skąlecki był w latach 1980–1989 aktywnym działaczem i współorganizatorem NSZZ „Solidarność” w Zakładach Mechanizacji Budownictwa „Zremb” w Tychach. Pełnił funkcję przewodniczącego Komisji Socjalnej NSZZ „S”. Po ogłoszeniu stanu wojennego był inicjatorem strajku w zakładzie pracy. Był internowany od 21 IV do 11 VI 1982 r., przebywał w Zabrze-Zaborzu. Po zwolnieniu z internowania kontynuował działalność w podziemnych strukturach związkowych. W latach 1983–1984 kolportował na terenie zakładu pracy nielegalne wydawnictwa, m.in. „Tygodnik Mazowsze”, „Solidarność Walcząca”, „Ku Wolnej Polsce”. W dniu 24 XI 1983 r. został zatrzymany, a następnie tymczasowo aresztowany pod zarzutem prowadzenia działalności związkowej w ramach zdelegalizowanego NSZZ „S”. Przebywał w Areszcie Śledczym w Katowicach, a następnie w Areszcie Śledczym w Mysłowicach. Zwolniono go 25 VII 1984 r. na mocy ustawy o amnestii. Pan Ryszard Skąlecki brał aktywny udział uroczystościach rocznicowych, m.in. w obchodach odzyskania przez Polskę niepodległości. W lutym 1989 r. był uczestnikiem Walnego Zgromadzenia Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego w Ustroniu. W okresie od 1983 do 1989 r. pozostawał w operacyjnym zainteresowaniu SB PRL.

Zygmunt Sośniok był działaczem Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w Kopalni Węgla Kamiennego „Julian” w Piekarach Śląskich. Brał udział w strajkach, jakie wybuchły w kopalni w sierpniu 1980 r. i po wprowadzeniu stanu wojennego w grudniu 1981 r. Po zakończeniu strajku z 1981 r. kontynuował do 1989 r. działalność związkową, drukując i rozprowadzając ulotki i wydawnictwa podziemne. Był wielokrotnie przesłuchiwany przez MO i SB. W latach osiemdziesiątych został wybrany przewodniczącym Tymczasowej Komisji Zakładowej „Solidarność” w KWK „Julian”.

Andrzej Staszewski był od 1980 r. działaczem Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w Dąbrowskiej Fabryce Obrabiarek w Dąbrowie Górniczej. Po wprowadzeniu stanu wojennego organizował w zakładzie pracy zbiórki pieniężne dla rodzin aresztowanych i internowanych działaczy NSZZ „Solidarność”. Od 1983 r. jako członek Tajnej Komisji NSZZ „Solidarność” w DFO podjął współpracę z Tajnymi Komisjami NSZZ „Solidarność” KWK „Czerwone Zagłębie” oraz KWK „Kazimierz Juliusz” w Sosnowcu, angażując się w powstanie podziemnej poligrafii. W latach 1984–1989 podjął współpracę z Międzyzakładową Komisją Koordynacyjną NSZZ „Solidarność” Zagłębia Dąbrowskiego oraz z Delegaturą NSZZ „Solidarność” Zagłębia Dąbrowskiego.

Grzegorz Sułkowski był od 1980 r. działaczem Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w KWK „Kazimierz Juliusz” w Sosnowcu. Po wprowadzeniu stanu wojennego kontynuował do 1989 r. działalność związkową w tajnych strukturach NSZZ „Solidarność” w kopalni, zakładając z innymi Tajną Komisję Zakładową. Był kolporterem prasy opozycyjnej.

Janina Szymanowicz była działaczką opozycji antykomunistycznej w czasach PRL. Współtworzyła struktury NSZZ „Solidarność” przy Zespole Szkół Łączności w Gliwicach oraz pełniła funkcję przewodniczącej. Po wprowadzeniu stanu wojennego oraz zdelegalizowaniu „Solidarności” nawiązała współpracę nielegalnymi strukturami związkowymi zrzeszającymi nauczycieli z terenu Warszawy. Kolportowała prasę związkową, ulotki oraz literaturę bezdebitową, które pozyskiwała z różnych regionów kraju. Były to m.in. takie pisma jak: „Manifestacja Gliwicka”, „PIK Podziemny Informator Katowicki”, „WiS Wolni i Solidarni”. Organizowała pomoc materialną dla represjonowanych działaczy opozycyjnych oraz ich rodzin. Pani Janina Szymanowicz uczestniczyła w spotkaniach duszpasterstw: Ludzi Pracy przy parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Gliwicach, Nauczycieli u oo. dominikanów w Warszawie, Nauczycieli i Wychowawców Archidiecezji Warszawskiej oraz w Porozumieniu Duszpasterstw Nauczycielskich w Warszawie. W latach 1983–1989 uczestniczyła w organizowaniu „Dni Kultury Chrześcijańskiej” w Gliwicach. W latach 1986–1989 podlegała kontroli operacyjnej prowadzonej przez Służbę Bezpieczeństwa PRL.

Piotr Śmigielski w okresie od 18 IV 1984 do 16 XII 1985 r. był figurantem sprawy operacyjnego sprawdzenia krypt. „Yogi”, prowadzonej przez Wydział III-1 WUSW w Katowicach. Pan Piotr Śmigielski jako student socjologii na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach należał do Duszpasterstwa Harcerskiego, ponadto angażował się w nielegalne działania zagrożone odpowiedzialnością karną, takie jak: rozpowszechnianie literatury bezdebitowej, przerzut maszyn drukarskich, kontakty z osobami zajmującymi się drukiem i kolportażem nielegalnych wydawnictw oraz ulotek.

Andrzej Tkacz w latach 80-tych był aktywnym działaczem opozycyjnym. Należał do NSZZ „Solidarność” przy Hutniczym Przedsiębiorstwie Remontowym w Dąbrowie Górniczej. Od 14 do 23 XII 1981 r. brał czynny udział w strajku okupacyjnym w Hucie „Katowice” w Dąbrowie Górniczej. Po zakończeniu strajku i zdelegalizowaniu struktur związkowych zaangażował się w organizowanie pomocy dla internowanych i aresztowanych działaczy opozycyjnych, ich rodzin oraz pracowników huty zwolnionych z pracy za działalność związkową lub udział w strajku. Ponadto zajmował się kolportowaniem nielegalnej prasy sygnowanej przez „Solidarność”. W latach 1984–1988 Pan Andrzej Tkacz współpracował z Międzyzakładową Komisją Koordynacyjną NSZZ „Solidarność” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego. Był zaangażowany w działalność Duszpasterstwa Ludzi Pracy przy kościele św. Joachima w Sosnowcu oraz uczestniczył w Mszach za Ojczyznę. W listopadzie 1988 r. współorganizował Komisję Zakładową NSZZ „Solidarność” przy HPR oraz pełnił funkcję jej przewodniczącego. W 1989 r. brał udział w tworzeniu Komitetu Obywatelskiego w Dąbrowie Górniczej, którego zadaniem było przygotowanie wyborów 4 VI 1989 r.

Ksiądz Andrzej Wieczorek był współtwórcą Duszpasterstwa Ludzi Pracy przy parafii pw. Najświętszej Marii Panny Matki Kościoła w Jastrzębiu-Zdroju oraz organizatorem Mszy za Ojczyznę. Po wprowadzeniu stanu wojennego razem z ks. Bernardem Czerneckim, kapłanem jastrzębskiej „Solidarności”, organizował pomoc dla rodzin aresztowanych, internowanych oraz górników zwolnionych z pracy w związku z działalnością w nielegalnych strukturach „Solidarności”. Pomoc ta prowadzona była w ramach powołanego przy ww. parafii Społecznego Komitetu Pomocy Represjonowanym. Ponadto ks. Andrzej Wieczorek kolportował nielegalną prasę wydawaną przez „Solidarność”, m.in. „RIS” i „OŚĆ” i udostępniał pomieszczenia należące do parafii na spotkania działaczy opozycyjnych. Aktywnie wspierał protestujących górników jastrzębskich kopalń podczas strajków w sierpniu 1988 r. Współpracował też z podziemnymi strukturami NSZZ „Solidarność” działającymi na terenie Jastrzębia-Zdroju i wraz z ks. Bernardem Czerneckim doprowadził do powstania na terenie parafii pw. NMP MK podziemnej poligrafii. Od 1987 r. ksiądz Andrzej Wieczorek brał udział w pracach Klubu Inteligencji Katolickiej w Jastrzębiu-Zdroju.

Pani Irena Żmuda od września 1980 r. aktywnie działała w strukturach NSZZ „Solidarność”. Była inicjatorką powołania Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Zakładzie Lecznictwa Kolejowego w Sosnowcu, której przewodniczyła do 13 XII 1981 r. Po wprowadzeniu stanu wojennego organizowała Duszpasterstwo Ludzi Pracy przy parafii Niepokalanego Poczęcia NMP w Sosnowcu-Sielcu. W ramach duszpasterstwa odbywały się m.in. spotkania działaczy podziemia opozycyjnego, ludzi kultury i nauki oraz msze za Ojczyznę. Pani Irena Żmuda prowadziła przy wspomnianym kościele bibliotekę i wypożyczalnię pism drugiego obiegu. W 1982 r. zaangażowała się w powołanie Regionalnego Komitetu Pomocy Bliźniemu, w ramach którego do 1989 r. udzielano pomocy represjonowanym działaczom i ich rodzinom. W 1988 r. współpracowała przy odtwarzaniu struktur związkowych w ZLK w Sosnowcu. Doprowadziła do powołania Tymczasowej Komisji Zakładowej NSZZ „S”, następnie jej rejestracji przez Regionalną Komisję Wykonawczą NSZZ „S” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego i objęła funkcję przewodniczącej KZ NSZZ „S” w ZLK. Przed wyborami z 4 VI 1989 r. Pani Irena Żmuda jako pełnomocnik Obwodowej Komisji Wyborczej zajmowała się organizowaniem Komitetów Obywatelskich „Solidarność” w Sosnowcu.

i inni